

توصیه‌هایی برای کاهش آسیب‌های آموزش مجازی

حدود دو سال از آغاز بورش کرونا به جوامع بشری می‌گذرد. در این مدت شاهد آن هستیم که حوزه‌های مختلف دستخوش آسیب‌ها و تغییرات بعضا جبران‌ناپذیری شده‌اند که یکی از مهمترین آن‌ها حوزه آموزش است؛ چرا که در نخستین گام، آموزش حضوری که سالیان سال شکل غالب و محبوب آموزش بود، متوقف و به جای آن آموزش مجازی متداول شد.

روانشناسان معتقدند آموزش حضوری به دلیل مزایایی که دارد در رشد و پرورش استعدادها و سلامت روان کودکان می‌تواند نقش بسزایی داشته باشد. نظر به اهمیت این موضوع پژوهشگر ایرانی با عاطفه جهانشاهی، روانشناس به گفت و گو نشست. در ادامه مشروح این گفت و گو را می‌خوانید:

آموزش حضوری و مزایای آن برای دانش‌آموزان

جهانشاهی در خصوص آموزش حضوری و مزایای آن برای دانش‌آموزان گفت: شیوع ویروس کرونا در اواخر سال ۹۸ و تداوم آن تاکنون باعث تعطیلی خیلی از مشاغل و ادارات شده است که از قابل توجه‌ترین آنها تعطیلی مدارس و آموزش حضوری است. اگر چه آموزش و تدریس به صورت مجازی و غیر حضوری ادامه داشته است، اما لذت درس و ارتباط‌های آموزشی را در فضای مدرسه گرفته است. بدون شک محیط مدرسه و آموزش حضور، علاوه بر تأثیری که بر سطح کیفیت سواد و یادگیری محصلین دارد، باعث رشد شخصیت فردی و اجتماعی آنها نیز می‌شود، چرا که آموزش چهره به چهره و حضوری بسیار نتیجه بخش‌تر از آموزش غیر حضوری است. علاوه بر آن با مدرسه رفتن تعاملات فکری کودکان شکل می‌گیرد و حضور در جمع همسالان، ارتباط با معلمین دریافت پاداش و تنبیه همه در شکل‌گیری شخصیت دانش‌آموزان به شدت تأثیر قابل ملاحظه‌ای دارد که با بسته شدن مدرسه، چالش‌های زیادی به وجود می‌آید.

وی گفت: مدرسه برای کودکان کم سن و سال امن‌ترین و با ثبات‌ترین بخش زندگی است. همچنین دانش‌آموزان به حمایت عاطفی معلمان نیاز دارند و این دل‌بستگی و تعلقات دوران مدرسه ارتباط مستقیمی با پیشرفت‌های تحصیلی، سلامت روان و اعتماد به نفس در شناخت توانایی‌های بالقوه و شکوفایی استعدادها در آینده دارد، حال آنکه در صورت فقدان این حمایت روانی در دراز مدت با پیامدهای منفی آن رو به رو می‌شویم.

پیامدهای روانشناختی تعطیلی مدارس

جهانشاهی در خصوص پیامدهای روانشناختی ناشی از تعطیلی مدارس و آموزش حضوری برای دانش‌آموزان گفت: گزارش‌های سازمان بهداشت جهانی و امور اجتماعی حاکی از آن است که در دوران بحران کرونا میزان بروز خشم و خشونت‌های خانگی، نافرمانی و ناراضی‌بینی روابط فرزند و والدین، انجام رفتارهای پرخطر و سوء مصرف نوجوانان افزایش چشم‌گیری داشته است.

علاوه بر این، در گروه‌های سنی متفاوت در مدرسه اعم از کودکان، نوجوانان و افراد در آستانه بلوغ، اختلالات و مشکلات زیادی از جمله انزوا، افسردگی، افزایش استرس و اضطراب، وسواس‌های فکری و عملی، از دست دادن حس ارزشمندی بخاطر افت تحصیلی، ترک تحصیل، پایین آمدن سطح دانش و سواد، خشونت و ضعف در روابط و تعاملات اجتماعی به شکل قابل توجهی افزایش داشته است که علاوه بر تعطیلی مدارس موارد دیگری بر تشدید این رفتارها منجر شده‌اند؛ از جمله آنها می‌توان به سطح پایین سواد والدین، عدم آگاهی معلمین از سیستم آموزشی مجازی، توان مالی ضعیف خانواده‌ها برای تهیه تجهیزات تدریس آنلاین و مواردی دیگر اشاره کرد.

راهکار چیست؟

جهانشاهی به راهکارهایی جهت موثر ساختن آموزش دانش‌آموزان و دانشجویان در دوران کرونا اشاره کرد و گفت: معلمان و مربیان باید جهت بهتر شدن و با کیفیت شدن تدریس مجازی سعی کنند در وهله اول آموزش مورد نیاز کار با نرم افزارهای آموزشی و سایت‌های مربوطه را به طور کامل فرا گیرند و در کنار تدریس و انجام تکالیف، محتوای آموزشی جذاب به صورت فیلم کوتاه، فایل و تصاویر گرافیکی و عکس‌های آموزشی جذاب را به کار خود اضافه کنند. همچنین معلمان باید سعی کنند تا حد متعارف تشویق دانش‌آموزان را در گروه انجام دهند و در صورت نیاز اگر تذکری لازم است، به صورت خصوصی برای هر فرد بفرستند تا باعث حقارت و احساس ضعف دانش‌آموزان نشوند و در آخر حمایت و همکاری بین والدین و معلمین باعث پیشرفت بهتر فرزندانشان می‌شود.

وی افزود: از طرفی، علاوه بر اینکه کودکان در این دوران از برقراری روابط اجتماعی در محیط بیرون محروم هستند که خود آسیب‌هایی را به همراه دارد، اخبار ناگوار، فوت والدین و نزدیکان، تغییر در شیوه و سبک زندگی و نبود پایگاه‌های حمایتی در خانه از دیگر عوامل تأثیر گذار بر سلامت روانی کودکان است که باید حتما مورد توجه قرار گیرند. همچنین باید افزود که سرعت وقوع این اتفاقات به قدری بالا است که توان سازگاری و انعطاف پذیری در برابر مشکلات را از کودکان گرفته است که توجه به این موضوع در قالب کمک از متخصصین حوزه سلامت روان و همچنین مشاوران کودک از نکات قابل توجه است.

نویسنده : علی سعادت، تاریخ ارسال : شنبه 27 شهریور 1400 ساعت 2:35 بعد از ظهر